

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej nr 128 im. Marii Skłodowskiej - Curie

w Warszawie

1. Ocena zapotrzebowania na WSDZ w Szkole Podstawowej nr 128

Celem Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego jest prawidłowe przygotowanie uczniów do odpowiedniego wyboru dalszej drogi edukacyjno - zawodowej. Program ten obejmuje szereg działań prowadzonych przez szkołę, określa role i zadania osób odpowiedzialnych za jego realizację (w ramach rocznego planu działań), czas i miejsce wykonania zadań, metody pracy oraz oczekiwane efekty. Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego jest częścią planu wychowawczego. Adresowany jest do uczniów, ich rodziców, nauczycieli oraz instytucji, które wspomagają proces doradczy.

Uczeń świadomy swoich predyspozycji i zainteresowań, potrafi dokonać trafnej samooceny, zna swoją wartość i ma plany na przyszłość, jest odpowiednio przygotowany do podjęcia dalszej decyzji edukacyjnej i zawodowej.

WSDZ usprawnia pracę szkoły i przepływ informacji doradczej.

2. Założenia i cele WSDZ

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- Na wybór zawodu składają się różnorodne decyzje podejmowane na przestrzeni wielu lat;
- Cechy osobowościowe jednostki wpływają na wybór zawodu;
- Kluczowe dla wyboru zawodu są: wiedza na temat samego siebie, zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- Zarówno doświadczenia z dzieciństwa jak i dalsze życie składają się na preferencje zawodowe człowieka;
- Ważne jest aby działania podejmowane w ramach WSDZ były systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły (w ich skład wchodzi indywidualna i grupowa praca z dziećmi, rodzicami i nauczycielami).

Cele programu WSDZ:

Celem WSDZ jest prawidłowe przygotowanie uczniów do odpowiedniego wyboru dalszej drogi edukacyjno - zawodowej, rozwijanie ich konkretnych umiejętności i predyspozycji niezbędnych do właściwego funkcjonowania w różnych rolach społecznych i zawodowych.

Cele szczegółowe

Uczniowie:

- Nabywają i rozwijają umiejętność pracy zespołowej, kształtują właściwe relacje społeczne i przełamują bariery środowiskowe;
- Rozwijają swoje umiejętności, kompetencje, pasje, talenty i zainteresowania;
- Są świadomi swoich mocnych i słabych stron;
- Mają wiedzę dotyczącą charakterystyki zawodów z najbliższego otoczenia.

Nauczyciele:

- Posiadają umiejętność diagnozowania potrzeb i zasobów uczniów;
- Mają wpływ na rozwój zainteresowań, zdolności, talentów i predyspozycji uczniów;
- Realizują tematy zawodoznawcze zgodnie z podstawą programową;
- Udzielają rodzicom informacji i wsparcia w procesie doradczym, lub kierują do specjalistów;
- Posiadają informacje na temat zasad rekrutacji i ofert szkół;
- Współpracują z instytucjami w zakresie procesu orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- Angażują się w rolę „doradców” swojego dziecka;
- Posiadają informacje na temat czynników ważnych przy wyborze określonego zawodu i szkoły (zasady rekrutacji, oferty szkół)
- Potrafią w razie potrzeby znaleźć pomoc dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- Angażują się w działania doradcze szkoły.

3. Przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) - dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowe prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

4. Podstawowe pojęcia z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego

Poradnictwo zawodowe

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

Orientacja zawodowa

Działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. (K. Lelińska)

Doradztwo zawodowe

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (K. Lelińska)

5. Funkcjonowanie WSDZ w Szkole Podstawowej nr 128

Dyrektor szkoły jest osobą odpowiedzialną za realizację WSDZ. Program realizowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, pedagoga, psychologa szkolnego, bibliotekarza, nauczycieli przedmiotowych, wychowawców i inne osoby wspomagające działania doradcze. Specjaliści i nauczyciele wspólnie planują działania systemowe, dzielą się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej.

W ciągu całego roku szkolnego, zgodnie harmonogramem działań WSDZ, są realizowane treści z zakresu doradztwa zawodowego.

6. Formy, metody i techniki pracy doradczej

Formy pracy kierowane do uczniów:

- Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozwijaniu świadomości i konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, pozwalające na poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Udostępnianie wiadomości o szkołach, zawodach.
- Pogadanki z przedstawicielami różnych zawodów.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
- Organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- Metody aktywizujące - burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.
- Techniki plastyczne, wywiady, gry i zabawy.

7. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole:

- Rozwijanie aktywności zawodowej uczniów
- Udzielanie pomocy rodzinom w kształtowaniu prawidłowych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Zamierzone, właściwe decyzje edukacyjne i zawodowe.

8. WSDZ

1. Prowadzenie zajęć zgodnie z Programem orientacji zawodowej oraz programem Doradztwa Zawodowego Ośrodek Rozwoju Edukacji ORE :
 - Praca
 - Zawody
 - Kim chcę zostać w przyszłości?
 - Zainteresowania
 - Umiejętności
2. Spotkania z przedstawicielami ciekawych zawodów.
3. Gazetka ścienna (umieszczanie informacji dotyczących hobby, zainteresowań, charakterystyki zawodów, informacji na temat szkół średnich itd.)
4. Przeprowadzenie lekcji przedmiotowych z elementami zawodoznawczymi – zgodnie z podstawą programową.

5. Współpraca nauczycieli, wychowawców ze specjalistami szkolnymi - zajęcia ze specjalistami zatrudnionymi w szkole (pedagog, psycholog, logopeda, terapeuta pedagogiczny, pielęgniarka)
6. Różne koła zainteresowań n.p.: sportowe, historyczne, filozoficzne oraz inne.
7. Spotkania i rozmowy z rodzicami podczas zebrań.
8. Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

9. Ewaluacja WSDZ

Ewaluacja działań WSDZ dokonywana będzie poprzez indywidualne rozmowy.

Opracowała:

Izabela Włodakow – Tomczuk, doradca zawodowy